

Súd: Okresný súd Skalica
Spisová značka: 7P/79/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2716203333
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 10. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimíra Slobodová
ECLI: ECLI:SK:OSSI:2016:2716203333.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Skalica sudkyňou JUDr. Vladimírou Slobodovou v právnej veci starostlivosti súdu o mal. dieťa: M. Z., D.. XX.X.XXXX, bytom u matky, zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Senica, dieťa rodičov: N.. O. Z., D.. XX.XX.XXXX , N. U.. Z. XXXX/XX, Z., občianka SR a M. A., D.. XX.X.XXXX, N. W. XXX/XX, A., občan SR, o návrh matky na zvýšenie výživného na maloleté dieťa, takto

rozhodol:

Súd zvyšuje výživné na mal. Jána zo sumy 80 eur na sumu 90 eur mesačne s účinnosťou od 1.7.2016 splatné k rukám matky vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

Nedoplatok na zročnom výžinom za obdobie od 1.7.2016 do 31.10.2016 v sume 40 eur, súd povoľuje otcovi splácať v splátkach po 10 eur mesačne spolu s bežným výživným k rukám matky počínajúc právoplatnosťou tohto rozsudku, s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

Týmto rozsudkom sa mení rozsudok Okresného súdu Skalica č. k. 6P/48/2016-47 z 12.8.2013.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Matka sa návrhom doručeným súdu dňa 21.6.2016 domáhala zvýšenia výživného na mal. M. otcovi z 80 eur na 120 eur mesačne s účinnosťou od 1.7.2016.

2. Návrh odôvodnila tým, že od poslednej úpravy výživného uplynuli 3 roky, dieťa končí základnú školu a od septembra 2016 nastupuje na strednú školu, čím sa mu zvýšia výdavky.

3. Otec s návrhom nesúhlasil.

4. Súd vykonal dokazovanie výsluchom rodičov i kolízneho opatrovníka dieťaťa, pripojeným spisom OS Skalica sp. zn. 6P/48/2013, lustráciou v Sociálnej poisťovni ohľadom zamestnávateľov rodičov, potvrdením o príjme otca, rodným listom mal. M. a O., potvrdením o poberaní rodičovského príspevku matkou, dokladmi preukazujúcimi mesačné výdavky rodičov s bývaním, potvrdenie o ukončení podnikania otca z 10.5.2016, ako i ostatným obsahom spisu a zistil tento skutkový stav:

5. Naposledy bolo výživné na mal. M. upravené rozsudkom OS Skalica č. k. 6P/48/2013-47 zo dňa 12.8.2013 (právoplatný 24.8.2013). Dieťa bolo zverené matke a otcovi bolo zvýšené výživné z 56 eur na 80 eur. Matka mala vtedy netto mesačný príjem cca 596,69 eur, poberala rodinné prídavky na mal.

M.Á. 23,10 eur. Bývala s synom a svojou matkou v 2 izbovom byte. Otec mal od 1.7.2013 obnovenú živnosť v odbore stavebné práce. Býval v 1. izbovom mestskom nájomnom byte. Okrem mal. M. nemali rodičia žiadne iné vyživovacie povinnosti.

6. V súčasnom období ani jeden z rodičov nezmenil svoj osobný stav. Matke vznikla ďalšia vyživovacia povinnosť k mal. O., D.. XX.XX.XXXX pochádzajúcemu z jej druhovského pomeru. Na O. jej otec platí výživné 100 eur mesačne.

7. Matka býva so svojimi dvomi maloletými deťmi a svojou matkou v dvojizbovom byte, ktorého polovicu vlastní. Mesačné výdavky s bývaním predstavujú: nájom 185 eur, elektrina 29 eur, internet 11,90 eur, TV 4,99 eur, plyn 5 eur. Podľa slov matky jej prispieva jej matka (starobná dôchodkyňa) na bývanie mesačne sumou 50 eur.

8. V čase podávania návrhu na súd bola matka na rodičovskej dovolenke s mal. O. a poberala rodičovský príspevok 203,20 eur, rodinné prídavky na dve deti 47,04 eur mesačne. Matka je od 26.9.2016 opäť zamestnaná, ale od 26.9.2016 do 31.10.2016 ešte čerpá riadnu dovolenku. Podľa jej vyjadrenia za niekoľko dní mesiaca september 2016 (po nástupe do práce) dostala mzdu 201,36 eur. Základný príjem v čistom má u zamestnávateľa 480 eur, k tomu bude dostávať daňový bonus. Iný príjem nemá.

9. Otec býva sám v mestskom 1 izbovom nájomnom byte. Mesačne platí za byt 78,37 eur, elektrinu 19 eur, TV 4,64 eur, t.j. spolu 102,01 eur. Podľa tvrdenia mu pomáha sestra, ktorá býva v rodinnom dome.

10. Otec je evidovaný ako nezamestnaný, poberá dávky v hmotnej núdzi od októbra 2013, pričom od januára 2016 sú vo výške 55,80 eur mesačne. Podľa vyjadrenia otca iný príjem nemá. Otec je vyučený murár, mal aj živnosť na murárske práce, ale k 11.5.2016 ukončil živnosť z dôvodu, že nemal prácu. Podľa slov otca je evidovaný na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny, aby mu úrad našiel prácu.

11. Podľa vyjadrenia otca robil 20 rokov murára a teda nie je to jednoduché ísť robiť do zatvorenej miestnosti. Mal aj podaný návrh na invalidný dôchodok, ale zamietli mu to. Otec nemá preukaz „zdravotne ťažko postihnutej, ďalej ZŤP“ osoby. Svoju nezamestnanosť odôvodňuje tým, že má 51 rokov a pre schizofréniu nemôže robiť vo výškach, nemôžem robiť ťažkú prácu. Podľa slov otca sa lieči na schizofréniu od roku 2010, kedy mu zomrel otec. Iné zdravotné problémy nemá. Súdu uviedol, že na schizofréniu užíva lieky, ale súdu nepreukázal lekárskou správou svoje tvrdenie, že je skutočne na schizofréniu liečený. V závere dodal, že pokiaľ i matka dá na výživu dieťaťa 80 eur ako on, musí jej to stačiť.

12. Súd zvažoval odročiť pojednávanie za účelom toho, aby otec predložil lekárske potvrdenie od psychiatra, že je liečený na schizofréniu. Otec k tomu ale dodal, že on psychiatra nenavštevuje z dôvodu, že nemieni u lekára čakať pol dňa kým ma zoberie. Na základe toho vyjadrenia otca a v záujme hospodárnosti konania súd upustil od vykonania dôkazu žiadaním lekárskej správy, či je otec liečený ako schizofrenik a práce akého druhu v súvislosti s týmto ochorením vykonávať môže. Súd si to vyhodnotil tak, že otec neuniesol dôkazné bremeno v tom, že mu schizofrenia bráni nájsť si aspoň prácu za minimálnu mzdu, či brigádnicú prácu s nejakým príjmom.

13. Zhodným tvrdením oboch rodičov mal súd preukázané, že otec dlží matke výživné (vychádzajúc od podania návrhu na súd) za jún 2016 a za október 2016. Otec dodal, že výživné za október 2016 už poslal. Otec sa so synom nestretáva a v súčasnosti ani nemá záujem sa s ním stretávať.

14. Kolízny opatrovník navrhol zvýšiť výživné otcovi, lebo nie je invalidným dôchodcom a ani nie je ZŤP. Poukázal na to, že žije v meste A., kde je ľahšie nájsť si prácu.

15. Mal. M. navštevuje od septembra 2016 prvý ročník SOŠ strojníckej v Z. . Matka platila na začiatku školského roku synovi ZRPŠ 20 eur, školský fond 5 eur (ide o mesačné šetrenia na lyžiarsky výcvik). Za stravu v škole mu platí mesačne 31,20 eur. K ďalším mesačným výdavkom na dieťa matka uviedla: kredit na mobil v sume 10 eur, hygienické potreby v sume 10 eur, oblečenie a obuv vo výške 20 eur, krúžky 15 eur.

16. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

17. Zo zákona o rodine vyplýva, že vodiacou zásadou na strane povinného je miera jeho schopností, možností a majetkových pomerov. Pokiaľ je životná úroveň rodičov nízka a nemajú možnosť ju zvyšovať - je nevyhnutné obmedziť nároky dieťaťa a prispôbiť ich takejto životnej úrovni, zákon totiž neustanovuje rodičom povinnosť zvyšovať životnú úroveň dieťaťa.

18. Podľa § 62 ods. 4 veta prvá Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará.

19. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

20. Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

21. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu. Rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

22. Podľa § 77 ods. 1 Zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine sa právo na výživné nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

23. Podľa § 78 ods. 1 veta prvá Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery.

24. Podľa § 78 ods. 3 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

25. Predmetom sporu je zvýšenie výživného na maloleté dieťa rodičovi.

26. Pri skúmaní dôvodov návrhu matky na zvýšenie súd prihliadal na odôvodnené potreby oprávneného (dieťaťa) i na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného (otca). Pod odôvodnenými potrebami oprávneného, teda maloletého dieťaťa je nutné rozumieť potreby základné, ktorými sú strava, ošatenie, hygiena, pomerná časť nákladov za bývanie, poplatky za lekársku starostlivosť, lieky, okuliare a pod., ako aj školské a mimoškolské aktivity, šport, kultúru. Možnosti a schopnosti povinného, teda rodiča, na ktorého je dieťa výživou odkázané, sú dané jednak jeho vzdelaním, povoláním, praxou, zdravotným stavom, celkovými majetkovými pomermi a u samostatne zárobkovo činnnej osoby tiež mierou jeho pracovnej aktivity, kvalitou jeho práce a schopnosti uplatniť sa v konkurencii. Zmenou pomerov môže byť subjektívna okolnosť na strane povinného, resp. okolnosť na strane oprávneného alebo objektívna, a to vývoj životných nákladov. Na strane povinného môže byť takouto zmenou strata zamestnania a súd musí obligatórne skúmať jej príčiny. Takisto ňou môže byť dlhodobá práceneschopnosť, vznik novej vyživovacej povinnosti, zhoršenie majetkových pomerov, atď. Zmena výšky výživného alebo jeho úplne zrušenie je vo všeobecnosti možné najskôr od času , kedy došlo k zmene pomerov. Tieto všetky skutočnosti súd vzhľadom na dôvody návrhu i zisťoval.

27. Vzhľadom na charakter návrhu súd vykonal porovnanie okolností dôležitých pre určovanie výživného tak v dobe skoršieho ako i nového rozhodovania na základe vykonaného dokazovania. Samotná zmena pomerov pritom môže byť odôvodnená subjektívnymi okolnosťami na strane povinného či oprávneného alebo objektívne, napr. vývojom životných nákladov. V zmysle valorizačnej klauzuly obsiahnutej v § 78 ods. 3 už vývoj životných nákladov je objektívnou okolnosťou, ktorá sama osebe môže odôvodniť zmenu výšky výživného.

28. Súd skúmal zmenu pomerov, ktorá nastala za cca 3 rokov, ktoré uplynuli od poslednej úpravy výživného na strane dieťaťa i na strane rodičov, lebo vtedy sa naposledy zisťovali pomery rodičov. Súd

zistil, že u mal. M. došlo k podstatnej zmene pomerov v tom, že úmerne veku vyrástol, zvýšili sa výdavky na jej ošatenie a hlavne hygienu, mal. M. navštevuje 1. ročník strednej školy, v škole sa stravuje. S nástupom na strednú školu a teda prípravou na budúce povolanie sú zvýšené výdavky na povinné učebnice, školské pomôcky, exkurzie. Má zdravotné problémy, trpí závažnou obezitou. Matka s ním navštevuje od roku 2014 detskú fakultnú nemocnicu v Bratislave, obezitologické oddelenie. Dva krát ročne s ním matka chodí na preventívne zubné prehliadky. Ani jeden z rodičov nezmenil svoj osobný stav, ale matke vznikla ďalšia vyživovacia povinnosť k mal. O. (D.. XX.XX.XXXX), na ktorú jej biologický otec platí 100 eur mesačne. Preukázateľne otec v čase rozhodovania súdu nemal zaplatené výživné na dieťa za jún 2016 a podľa slov otca za október 2016 výživné matke už poslal.

29. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že u otca došlo k zmene pomerov oproti roku 2013 v tom, že má ukončenú živnosť k 11.5.2016. Otec je vyučený ako murár a je evidovaný ako nezamestnaný tvrdiac, že úrad práce mu má nájsť zamestnanie. Mesačne poberá len dávky v hmotnej núdzi 55,80 eur a preukázateľne má základné mesačné výdavky s nájomným bytom spolu v sume 102,01 eur. Otec síce súdu odôvodňoval svoju nezamestnanosť okrem veku i tým, že je schizofrenik, ale súdu žiadne lekárske potvrdenie ani nepredložil a uviedol, že ani k psychiatrovi nechodí, lebo nemieni tam čakať pol dňa čo ho zoberie. Z týchto všetkých vyjadrení si súd ustálil, že pokiaľ by otec mal vážne zdravotné problémy ktoré by mu bránili pracovať a pracovať by chcel, isto by k lekárovi chodil v snahe, aby mu pomohol. Otec nepresvedčil súd, že by nemal žiadny iný príjem okrem dávok v hmotnej núdzi. Súd vychádzal z myšlienkového pochodu, že pokiaľ by otec vyučený ako murár (ktorý robil murárske práce 20 rokov) pracovať naozaj chcel, robil by aspoň za minimálnu mzdu, resp. by pracoval na dohodu istotne za vyšší plat než poberá dávky 55,80 eur mesačne. Otec súdu nepreukázal objektívne dôvody, ktoré by mu bránili pracovať a zarábať aspoň minimálnu mzdu a preto i súd vychádzal z minimálnej mzdy ako z príjmu otca. V roku 2016 je na Slovensku minimálna mzda vo výške 380 eur mesačne brutto.

30. Na základe týchto skutočností súd dospel k záveru, že je tu dôvod na zvýšenie výživného otcovi. V ustálenej súdnej praxi ohľadom určovania výživného je zaužívané, že výživné sa určuje v rozmedzí cca 25 % (pri študentovi strednej školy) z príjmu otca deleno počet detí. Súd postupoval týmto myšlienkovým pochodom a zistil, že 25 % z hrubej minimálnej mzdy je 95 eur, po odpočítaní základných odvodov a zaokrúhlení a prihliadnutí i na fakt, že otec o dieťa neprejavuje žiadny záujem, súd zvýšil výživné na 90 eur mesačne od 1.7.2016. Súd zvýšil výživné od 1.7.2016, ako žiadala matka, lebo táto si návrh na súd podala 21.6.2016 a žiadala zvýšenie až od nasledujúceho mesiaca, čo je možné. Z týchto dôvodov aj zvýšil výživné na mal. M. na sumu 90 eur a takto určené výživné považuje nateraz za primerané jedným veku a odôvodneným potrebám dieťaťa, tak i reálnym možnostiam a schopnostiam rodičov. Obaja rodičia si musia uvedomiť, že dieťa má znášať životnú úroveň svojich rodičov a podľa toho súd určuje i výživné.

31. Nakoľko súd zvýšil výživné otca od 1.7.2016, súd vyčíslil otcovi nedoplatok na zročnom výživnom za obdobie od 1.7.2016 do 31.10.2016 v sume 40 eur. Nedoplatok bol vyčíslený za obdobie do 31.10.2016 z dôvodu, že rozhodoval 25.10.2016, t.j. do 15 dňa v mesiaci. (K sume 40 eur dospel tak, že za mesiace júl až október sa výživné zvýšilo vždy o 10 eur, t. j. spolu 4 x 10 eur = 40 eur). Nedoplatok na zročnom výživnom súd povolil otcovi splácať mesačne po 10 eur, lebo v prvom rade je nutné platiť si bežné výživné.

32. O trovách konania rozhodol súd v zmysle § 52 C.m.p. veta prvá, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje. Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolať možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolať proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolať možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolať dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Exekúciu vykoná ten exekútor, ktorého v návrhu na vykonanie exekúcie označí oprávnený (§ 38 zák. č. 233/1995 Z.z.) a ktorého jej vykonaním poverí súd, ak osobitný predpis alebo tento zákon neustanovuje inak (§ 29 zákona č. 233/1995 Z.z.).

Podľa štvrtej časti C.m.p. sa postupuje pri výkone rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému.

Podľa štvrtej časti C.m.p. sa postupuje aj pri výkone rozhodnutia o návrat maloletého do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní.

Podľa štvrtej časti C.m.p. sa postupuje aj vtedy, ak z osobitného predpisu alebo z medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná, vyplýva vykonateľnosť dohody alebo verejnej listiny, ktorou bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému.